

МОВОЗНАВСТВО ТА ЛІТЕРАТУРА

УДК 811.161.2'243

Ольга КРИНИЦЬКА,
кандидат філологічних наук, доцент
Івано-Франківського національного
медичного університету

Еліна ВАРЕНИЦЯ,
кандидат філологічних наук, доцент
Івано-Франківського національного
медичного університету

ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У ХОДІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

У статті обґрунтовано необхідність орієнтації змісту занять з української мови як іноземної на професійну сферу майбутнього фахівця в галузі медицини. Запропоновано практичний навчально-методичний комплекс вправ і завдань на тему «Медицина Стародавнього Єгипту» як базовий для тематичного блоку з вивчення історії медицини на заняттях з української мови як іноземної для студентів вищих навчальних закладів медичного профілю.

Ключові слова: українська мова як іноземна, професійна орієнтація, комунікативний підхід.

В статті обоснована необхідність орієнтації содержания занять по українському мові як іноземному на професійну сферу майбутнього фахівця в області медицини. Предложено практичний навчально-методичний комплекс вправ і завдань на тему «Медицина Древнего Египта» как базовый для тематического блока по изучению истории медицины на занятиях по украинскому мові як іноземному для студентів вищих навчальних закладів медичного профілю.

Ключевые слова: украинский язык как иностранный, профессиональная ориентация, коммуникативный подход.

The article proves that content of classes for studying Ukrainian as a foreign language should be orientated on medical students' future profession. The practical training and methodical complex of exercises and tasks on the topic «Medicine of Ancient Egypt» is worked out as the basis for the thematic block on the study of the history of medicine at Ukrainian as foreign language classes for students of medical universities.

Key words: Ukrainian as a foreign language, professional orientation, communicative approach.

Вивчення української мови як іноземної у вищих навчальних закладах медичного профілю має на меті не лише адаптацію студентів у чужомовному середовищі, а й створення умов для набуття практичного досвіду у сфері їх майбутньої професії. Важливою передумовою для досягнення цієї мети є застосування комунікативного підходу у викладанні української мови, який визначає педагогічні прийоми і технології та орієнтований на рівень знань, потреби й інтереси студентів-іноземців.

Оскільки зазначений курс – практичний, то його метою є практичне оволодіння мовою, що полягає у формуванні комунікативно-професійного спілкування, комунікативної компетенції іноземних студентів. «Реалізація комунікативного підходу у навчальному процесі з іноземної мови означає, що ...оволодіння засобами спілкування (фонетичними, лексичними, граматичними) спрямоване на їх практичне застосування у процесі спілкування» [2, с. 39].

На думку багатьох методистів, практичний курс української мови як іноземної у вищому навчальному закладі повинен бути орієнтований на набуття студентами комунікативної компетенції у професійній сфері, що, у свою чергу, забезпечує мотивацію студентів та високу ефективність при вивченні мови. Так, Л. Вилка вважає, що «під час навчання іноземних студентів в українськомовному середовищі найбільш дієвою та ефективною можна вважати таку організацію навчання, яка б забезпечувала залучення студентів до комунікативної діяльності фахівця, в даному випадку медика» [1]. Методист стверджує, що «ефективність вивчення української мови як іноземної також може забезпечуватися шляхом залучення студентів до діяльності, що максимально моделює навчальний процес і створює умови для професійно орієнтованого спілкування» [1].

Л. Фоміна, О. Самолисова, О. Геращенко серед прийомів, що сприяють розвитку пізнавального інтересу на етапі сприйняття знань та активізують діяльність студентів, виділяють прийом значущості матеріалу, при якому створюється установка на необхідність його вивчення у зв'язку із професійною цінністю та практичною значущістю для студентів-медиків [5]. Вони зазначають, що «формування пізнавального інтересу студентів до вивчення української мови в процесі викладання філологічних дисциплін матиме більш успішний перебіг, якщо сукупність педагогічних умов буде включати забезпечення в процесі викладання професійної спрямованості змісту предметів філологічного циклу» [5].

З. Родчин наголошує, що на інформаційному рівні іноземна мова (зокрема українська) пов'язана з усіма гуманітарними, суспільними, а також загально-медичними дисциплінами, які вивчаються у відповідному ВНЗ. Методист підкреслює, що «найважливішими все ж залишаються відомості зі спеціальності, здобуті на заняттях з української мови як іноземної, що, відповідно, розширює й поглиблює знання із клінічних дисциплін» [3, с. 179].

Як бачимо, методисти одноставні у питанні необхідності орієнтації змістового наповнення занять з української мови як іноземної на професійну сферу майбутнього фахівця. Цей принцип врахований у численних підручниках, що використовуються у ході викладання української мови як іноземної для студентів-медиків. Однак практичних методичних розробок з української мови як іноземної, які б висвітлювали деякі важливі для медичної галузі аспекти, зокрема пов'язані з історією медицини, недостатньо. Включення історичного тематичного блоку в курс мовної підготовки студентів-іноземців у вищих медичних навчальних закладах відповідає вимогам цілісного підходу, який розглядає дидактичні засоби як такі, що забезпечують професійне становлення особистості майбутнього висококваліфікованого спеціаліста-медика. Тематика цього блоку може охоплювати світову історію медицини від найдавніших часів (медицина Стародавнього Єгипту, Стародавніх Риму та Греції, Стародавньої Індії, Стародавнього Китаю, Арабських халіфатів та ін.) з її видатними лікарями (Ар-Разі, Авіценна, Гіппократ, Клавдій Гален та ін.) до сучасного періоду її розвитку.

Мета статті – розробити практичний навчально-методичний комплекс вправ і завдань на тему «Медицина Стародавнього Єгипту» як базовий для тематичного блоку з вивчення історії медицини на заняттях з української мови як іноземної для студентів вищих навчальних закладів медичного профілю.

Поставлена мета передбачає розв'язання таких **основних завдань**: 1) забезпечити засвоєння студентами активної лексики на вказану тему з метою її використання в різних видах мовленнєвої діяльності; 2) поглибити знання студентів про релевантні граматичні явища та забезпечити їх використання в активному спілкуванні; 3) залучити до процесу вивчення теми всі види мовленнєвої діяльності, зокрема говоріння, слухання, читання, письмо; 4) підвищити загальну компетентність студентів-медиків як майбутніх фахівців, даючи їм уявлення про особливості та способи лікування, доступні засоби й інструментарій, які застосовувалися в Стародавньому Єгипті.

Вихідним методичним матеріалом для вивчення теми «Медицина Стародавнього Єгипту» може бути адаптований інформативний текст, що містить активну лексику, засвоєння якої відбувається в ході виконання завдань, що базуються на ньому. Пропонуємо зразок такого тексту і комплекс закріплювальних вправ для вивчення тематичної лексики.

Завдання 1. Прочитайте та перекладіть текст.

Медицина Стародавнього Єгипту

Медицина Стародавнього Єгипту почала розвиватися у третьому тисячолітті до нашої ери. Про медицину Стародавнього Єгипту ми знаємо зі стародавніх папірусів. Найбільш відомим є папірус Еберса. Давні єгиптяни вважали, що люди після смерті продовжують жити, тому вони зберігали тіло померлого завдяки бальзамуванню. Єгипетські мумії збереглися до нашого часу.

Єгипетські хірурги робили складні хірургічні операції серця, мозку, видаляли пухлини, вирізали апендикс, робили ампутацію руки і ставили протез, зупиняли кровотечу. Також вони вміли лікувати важкі травми, загоювати рани, вправляти кістки при переломах і вивихах, накладати шви після операції, робити пересадку органів і трепанацію черепа. Для знеболювання використовували опій. Замість наркозу застосовували гіпноз.

Серед хірургічних інструментів у давніх єгиптян були ножі, ножиці, пінцети, голки, затискачі, скальпель та інші. Хворі зуби вони зв'язували з сусідніми зубами золотою ниткою. Єгипетські лікарі застосовували різні лікувальні засоби: мазі, бальзами, мікстури, відвари, таблетки. Для чоловіків таблетки робили без меду, а для жінок – із медом. Ліки готували з натуральних компонентів, а не з хімічних препаратів. Це були рослини (наприклад, цибуля, алое, мак, лотос), органи тварин та мінерали. Деякі з них, наприклад, цвіль, були неефективними і навіть шкідливими. Але саме із цвілі вчені пізніше отримали пеніцилін.

Лікарі вивчали медицину в Будинках життя, які знаходилися у храмах. Хворий ішов до храму, а там йому рекомендували лікаря. Плату за лікування хворий віддавав храму, де працював лікар. Кожен лікар лікував тільки одну хворобу, наприклад, один лікар лікував очі, другий – голову, третій – шлунок, четвертий – зуби.

Завдання 2. Складіть запитання до тексту «Медицина Стародавнього Єгипту». Запропонуйте одногрупникам відповісти на них.

Приклад правильної відповіді: Коли почала розвиватися медицина Стародавнього Єгипту? Звідки ми знаємо про медицину Стародавнього Єгипту? Чому давні єгиптяни зберігали тіло померлого за допомогою бальзамування? Що вміли робити єгипетські хірурги? Які хірургічні інструменти використовували давні єгиптяни? Які лікувальні засоби застосовували єгипетські лікарі? Де давньоєгипетські лікарі вивчали медицину?

Завдання 3. Замініть слова в дужках синонімами, жсмитими в тексті «Медицина Стародавнього Єгипту».

0. Кожен лікар лікував тільки одне (хворобу) захворювання.

1. Давні лікарі вміли (видаляти) _____ апендикс.

2. Для (анестезії) _____ використовували опій.

3. Ліки виготовляли із (природних) _____ компонентів.
 4. Єгиптяни не виготовляли ліки зі (штучних) _____ препаратів.
 5. Єгиптяни для лікування (використовували) _____ цвіль.
 6. Давні лікарі вміли робити (трансплантацію) _____ органів.

Правильні відповіді: 1) вирізати; 2) знеболювання; 3) натуральних; 4) хімічних; 5) застосовували; 6) пересадку.

Завдання 4. Випишіть із тексту «Медицина Стародавнього Єгипту» терміни, які стосуються: 1) хірургії; 2) анатомії; 3) фармації.

Правильні відповіді: *Хірургія:* операція, пухлина, ампутація, протез, кровотеча, травма, рана, перелом, вивих, шов, пересадка, трепанація, знеболювання, ніж, ножиці, пінцет, голка, затискач, скальпель, нитка, наркоз. *Анатомія:* тіло, серце, мозок, апендикс, рука, кістка, орган, череп, зуб, око, голова, шлунок. *Фармація:* опій, мазь, бальзам, мікстура, відвар, таблетка, мед, цибуля, алое, мак, лотос, пеніцилін.

Завдання 5. На основі тексту «Медицина Стародавнього Єгипту» доберіть дієслова, що співвідносяться з іменниками.

0. Хворобу – лікують.
 1. Операцію – _____
 2. Пухлину – _____
 3. Апендикс – _____
 4. Ампутацію – _____

5. Протез – _____
 6. Кровотечу – _____
 7. Рану – _____
 8. Кістки – _____
 9. Шов – _____

Правильні відповіді: 1) роблять; 2) видаляють; 3) вирізають; 4) роблять; 5) ставлять; 6) зупиняють; 7) загоюють; 8) вправляють; 9) накладають.

Завдання 6. Доповніть поданий текст словами з таблиці. Запишіть слова у правильній формі.

Бальзамування дало єгиптянам знання про (1)..... тіла людини. Вони знали внутрішні органи: серце, судини, нирки, шлунок, (2)..... та інші. Єгиптяни перші описали мозок. Його рух у відкритій травмі (3)..... вони порівняли з міддю, що кипить. Вони вважали мозок центральним (4)..... і знали, що (5)..... мозку впливає на все тіло. Давні єгиптяни розуміли (6)..... як одне ціле. У (7)..... Еберса зазначається: «Кожен лікар, який торкається голови, потилиці, рук, долоні чи (8)....., – всюди торкається (9)..... . Тому що від нього йдуть (10)..... до кожного члена».

орган
організм
кишечник
травма
нога
череп
серце
судина
будова
папірус

Правильні відповіді: 1) будову; 2) кишечник; 3) черепа; 4) органом; 5) травма; 6) організм; 7) папірусі; 8) ніг; 9) серця; 10) судини.

Початок речення...	...кінець речення
1. Ліки виготовляли із <u>натуральних</u> компонентів, ...	А) ... а й душу людини.
2. До складу ліків входили рослинні ...	Б) ... а й шкідливі.
3. Деякі ліки, наприклад, цвіль, були не тільки корисні, ...	В) ... а не зі <u>штучних</u> хімічних препаратів.
4. Єгиптяни вважали, що потрібно лікувати не тільки тіло, ...	Г) ... і внутрішні органи.
5. Єгиптяни вважали, що є невидимі лінії, які пов'язують зовнішні частини тіла ...	Д) ... ніж сучасні лікарі.
6. Стародавні єгиптяни знали більше про людський організм, ...	Е) ... і тваринні компоненти

Завдання 7. А) Об'єднайте початок і кінець речень. Б) Підкресліть у них антоніми.

Правильні відповіді: А) 1В; 2Е; 3Б; 4А; 5Г; 6Д.
 Б) 1) натуральних – штучних; 2) рослинні – тваринні; 3) корисні – шкідливі; 4) тіло – душу; 5) зовнішні – внутрішні; 6) стародавні – сучасні.

Завдання 8. Із поданих у дужках слів, оберіть те, що найкраще підходить до змісту:

Єгипетські лікарі використовували сечу як (лікувальний/лікував/лікування) засіб. 2. За допомогою сечі вони лікували шкірні (хворий / хвороби / хворів). 3. Компреси із сечі використовували для (лікувальний / лікували / лікування) опіків і ран. 4. У папірусі написано, що один фараон (лікувальний / вилікував / лікування) хворобу очей саме за допомогою сечі. 5. Також давні єгиптяни використовували сечу, щоб визначити термін (вагітна / завагітніла / вагітності). 6. За допомогою сечі вони могли визначити стать майбутньої (дитини / діти / дитячий).

Правильні відповіді: 1) лікувальний; 2) хвороби; 3) лікування; 4) вилікував; 5) вагітності; 6) дитини.

Завдання 9. А) Послухайте аудіозапис.

Бальзамування

Давні єгиптяни вірили, що коли людина помирає,

її душа продовжує жити. Але для того, щоб душа отримала вічне життя після смерті, треба зберегти тіло тут, на землі. Ось чому бальзамування було дуже важливим. Це означало, що тіло буде збережене і душа буде мати дім після смерті.

Бальзамування робили спеціальні люди – бальзаматори. Це була досить велика група людей, які разом працювали над тілом. Але кожен бальзаматор мав окрему роботу: один – робив розріз, другий – видаляв внутрішні органи, третій – перев'язував тіло тканиною... Головний бальзаматор мав маску шакала, що символізувала бога померлих Анубіса.

Відразу після смерті єгиптяни дуже ретельно мили тіло померлого. Потім вони видаляли мозок. Для цього брали довгий гострий предмет, просували його в ніс аж до мозку і через ніс витягували мозок назовні. Після цього вони робили маленький розріз з лівого боку черевної порожнини. Через цей розріз вони видаляли чотири найважливіші внутрішні органи: легені, шлунок, кишечник і печінку. Кожен із цих внутрішніх органів вони сушили і зберігали, щоб потім похоронити з тілом.

Для кожного органа був окремий посуд. Бог із головою шакала охороняв шлунок. Бог із головою

бабуїна охороняв легені. Бог із головою людини охороняв печінку. А бог із головою сокола – кишечник.

Коли черевна порожнина була порожня, всередину клали соду, сіль та інші абсорбуючі матеріали. Все тіло, від голови до п'ят, покривали кристалічною содою на 70 днів. За цей час уся вода випаровувалася з тіла і воно ставало повністю сухим. Через 70 днів тіло знову мили і натирали ароматичними оліями, щоб шкіра стала більш еластичною. Тепер воно було готове до обгортання тканиною. Єгиптяни спочатку обгортали голову, руки і ноги. Потім вони обгортали все тіло. У ході цього процесу вони клали всередину амулети, які означали захист і вічне життя...

Під час бальзамування серце залишали в тілі, тому що для давніх єгиптян серце було найважливішим органом. Вони вважали, що в серці живе душа і що у ньому є вся інформація про людину та її життя.

Б) Визначте, чи відповідає почутому подана нижче інформація. Поставте або . Неправдиву інформацію спростуйте.

1. Єгиптяни вірили, що душа людини помирає разом із тілом.
2. Вони робили бальзамування, щоб вивчати тіло людини.
3. Бальзамування робила одна людина.
4. Один бальзаматор міг робити дві або три різні роботи.
5. Усі бальзаматори мали маски бога померлих.
6. Спочатку вони натирали тіло померлого ароматичними оліями.
7. Бальзаматори видаляли всі внутрішні органи, крім мозку.
8. Вони видаляли мозок через ротову порожнину.
9. Бальзаматори видаляли три органи: шлунок, печінку і легені.
10. Вони викидали всі внутрішні органи.
11. Вони зберігали всі органи разом в одному посуді.
12. Вони покривали все тіло кристалічною содою на 40 днів.
13. Щоб шкіра стала більш еластичною, вони натирали тіло водою.
14. Єгиптяни обгортали тканиною тільки голову.
15. Усередину вони клали золоті прикраси.
16. Єгиптяни вважали, що душа людини живе в мозку.
17. Найперше вони видаляли серце.

Завдання 10. Напишіть слово СЕРЦЕ у правильній формі:

Єгиптяни знали, що мізинець пов'язаний із (1)..... Вони мали традицію класти мізинець у жертвну напої, адже це означало, що жертва йде від (2)..... Під час бальзамування тіла вони видаляли всі органи, крім (3)..... Єгиптяни вважали, що в (4)..... живе душа. На муміях можна побачити, що єгипетські лікарі робили не тільки шунтування (5)....., а й різні операції на (6)..... Єгиптяни знали про зв'язок між пульсом і (7).....

Правильні відповіді: 1) серцем; 2) серця; 3) серця; 4) серці; 5) серця; 6) серці; 7) серцем.

Завдання 11. Подискутуйте над питанням «Звідки у давньоєгипетських лікарів такі ґрунтовні медичні знання: завдяки практиці та досвіду чи це – подарунок богів?».

Висловіть свою думку 2-3 реченнями. Наведіть приклади. Використовуйте фрази: Я думаю...; Я вважаю...; Наприклад...; Я читав / читала, що...; Я чув / чула, що...; Мені здається... .

Зразок дискусії

Студент 1: Я думаю, що давні лікарі мали глибокі знання медицини через практику і досвід. Вони робили розтин трупів і бальзамування. І це дало їм знання з анатомії.

Студент 2: Я теж так думаю. А також давні лікарі передавали свої знання один одному. Наприклад, у Стародавньому Китаї батько-лікар навчав свого сина, той передавав знання своєму синові і так далі.

Студент 3: А я думаю, медичні знання можуть бути як подарунок богів, тому що багато давніх книг із медицини не мають авторів. Вони написані від імені богів, наприклад, індійські Аюрведи.

Студент 4: Але як бог міг написати книжку? Тільки людина може написати книжку.

Студент 3: Людина може записувати те, що бог їй говорить.

Студент 4: Я не вірю в це! Це – неможливо! Зараз боги не дають нікому знання з неба, і для того, щоб стати лікарем, треба навчатися в університеті.

Студент 5: А може бути, що деякі давні лікарі просто мали талант до лікування, і вони вважали, що ці їхні знання від бога. Наприклад, якщо людина гарно малює або співає, то кажуть, що вона має талант від бога. Так само і лікар може мати талант до лікування від бога.

Студент 4: Так, може бути.

Студент 6: Я думаю, що практика і досвід мали найбільше значення. Я читав, що у Стародавній Індії лікарі отримували практичні знання у медичних школах і лікарнях, які були при храмах і монастирях.

Студент 7: Я також думаю, що практика і досвід дали лікарям знання. Я читав, що лікарі в Арабських халіфатах також вивчали медицину в школах і мали практику в лікарнях.

Студент 8: Я думаю, що давні лікарі могли отримати знання як подарунок від богів, тому що всі давні медичні школи і лікарні були при храмах, наприклад, у Стародавній Греції, Стародавньому Римі, Стародавній Індії та в інших країнах. Я думаю, що медицина і релігія раніше були дуже близькі.

Студент 9: Я також думаю, що давні лікарі могли отримати знання як подарунок від богів. Тому, що в моїй країні деякі люди вміють лікувати хворих, але вони не навчалися у медичному університеті або школі. І вони мають дуже багато пацієнтів. Вони знають, які рослини треба використовувати для лікування хвороб. Я думаю, що бог міг дати їм ці знання, коли вони народилися.

Студент 2: А я думаю, що практика і досвід дуже важливі для лікаря. Тому, що якщо лікар не має практики, він не може лікувати людей добре.

Студент 4: А також я думаю, що лікар повинен навчатися у медичному університеті. Я не хочу йти до лікаря, який має глибокі знання тільки від богів.

Студент 10: Мені здається, кожен має рацію. Я думаю, що давні лікарі отримували знання через

практику. Наприклад, вони знали, що цвіль лікує хвороби. Але вони не знали чому, тому що не було лабораторій. І вони думали, що ці знання прийшли від богів.

Завдання 12. Знайдіть помилки в реченнях і виправте їх.

1. Серед хірургічних інструментів у давніх єгиптян були ножиці, відвари, голки.
2. Єгипетські лікарі вмiли вирізати рани.
3. Із пеніциліну вчені пізніше отримали цвіль.
4. Хворі зуби вони зв'язували сусідніми зубами з золотою ниткою.
5. Також вони вмiли лікування важкі травми.
6. Єгипетські хірурги робили складні хімічні операції серця, мозку.
7. Плату за лікування хвороба віддавав храму.

Правильні відповіді: *Відвари* → *пінцети, скальпелі, ножі*; 2) *вирізати* → *загоювати*; 3) *із цвiлі отримали пеніцилін*; 4) *із сусідніми зубами золотою ниткою*; 5) *лікування* → *лікувати*; 6) *хімічні* → *хірургічні*; 7) *хвороба* → *хворий*.

Матеріали для контролю вихідного рівня знань

1. Єгипетські хірурги вмiли ..... кровотечу.
А) лікувати; В) вирізати; С) зупиняти.
  2. Хірург накладає ..... після операції.
А) шви; В) переломи; С) пухлини.
  3. Серед хірургічних інструментів у давніх єгиптян були ножі, ножиці, затискачі та .....
А) знеболювання; В) цвіль; С) голки.
  4. Давні єгиптяни знали, що пульс пов'язаний із .....
А) серцем; В) серця; С) серці.
  5. Єгиптяни перші описали .....
А) мозку; В) мозок; С) мозком.
  6. Ліки виготовляли з натуральних = ... компонентів.
А) природних; В) штучних; С) шкідливих.
  7. Мед використовували для ..... хвороб.
А) лікувальний; В) лікування; С) лікувати.
  8. .... єгиптяни використовували для знеболювання?
А) які; В) що; С) чого.
  9. Єгипетські хірурги вмiли ..... пухлини.
А) зупиняти; В) робити; С) видаляти.
  10. Хірург вправляє ..... при переломах і вивихах.
А) кістки; В) травми; С) мозок.
  11. Єгипетські лікарі застосовували різні лікувальні засоби: ....., відвари, таблетки.
А) рани; В) голки; С) мазі.
  12. Давні єгиптяни вірили, що душа живе у .....
А) серці; В) серце; С) серця.
  13. Давні єгиптяни знали, що травма ..... впливає на все тіло.
А) мозок; В) мозку; С) мозком.
  14. Давні лікарі вмiли вирізати = ... апендикс.
А) видаляти; В) зберігати; С) загоювати.
  15. Сечу застосовували як ..... засіб.
А) лікування; В) лікувальний; С) лікувати.
  16. .... хірургічні інструменти були у давніх єгиптян?
А) що; В) які; С) чого.
- Правильні відповіді:** 1) С; 2) А; 3) С; 4) А; 5) В; 6) А; 7) В; 8) В; 9) С; 10) А; 11) С; 12) А; 13) В; 14) А; 15) В; 16) В.

Висновки. Таким чином, запропонована навчально-методична розробка та тему «Медицина Стародавнього Єгипту» для заняття з української мови як іноземної для студентів медичного університету ґрунтується на принципі орієнтації її змістового наповнення на професійну сферу медичного працівника і сприяє його становленню як висококваліфікованого спеціаліста. Вивчення історії медицини Стародавнього Єгипту підвищує загальну компетентність студента-медика як майбутнього фахівця, даючи йому уявлення про особливості та способи лікування, доступні засоби й інструментарій, що застосовувалися в давні часи. Активна лексика, яка використовується в тексті та завданнях до даної теми, є базовою для забезпечення професійної діяльності студента при здобутті медичної освіти в Україні. Закріплення окремих граматичних явищ у процесі виконання вправ сприяє вільному володінню студентів-іноземців українською мовою. Основним фактором, який визначає методичну спрямованість у ході розробки запропонованих вправ і завдань, – комплексний підхід, що передбачає формування комунікативної компетенції студентів-іноземців із використанням усіх видів мовленнєвої діяльності, зокрема читання, письма, говоріння, слухання.

Оскільки тематика, пов'язана з історією медицини, що суттєво впливає на професійне становлення особистості майбутнього спеціаліста-медика та забезпечує високу мотивацію для вивчення студентами-іноземцями української мови, у навчально-методичному плані представлена недостатньо, розробка і включення історичного тематичного блоку до курсу мовної підготовки студентів-іноземців є **перспективою наших подальших пошуків** у цьому напрямі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вилка Л. Я. Аспекти викладання української мови як іноземної у медичному ВНЗ [Електронний ресурс] / Л. Я. Вилка. – Режим доступу : http://confcontact.com/2013_06_07/7_Vilka.html.
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / кол. авторів : С. Ю. Ніколаєва (керівн.) та ін. – Вид. 2-ге, випр. і перероб. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.
3. Родчин З. Я. Деякі аспекти викладання української мови як іноземної для студентів-медиків / З. Я. Родчин // Психолого-педагогічні науки. – 2014. – № 2. – С. 179–182.
4. Куньч З. Реалізація принципу фахоцентризму у викладанні української мови як іноземної / З. Куньч // Теорія і практика викладання української мови як іноземної : збірник наукових праць. – Львів, 2010. – Вип. 5. – С. 15–21.
5. Фоміна Л. Шляхи формування пізнавального інтересу студентів-медиків на заняттях з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» [Електронний ресурс] / Л. Фоміна, О. Самолисова, О. Геращенко. – Режим доступу : <http://nuph.edu.ua/innovatsijni-tehnologiyi-v-navchal-nomu-protsesi-shlyahy-ahy-opty-mizatsiyi-vy-kladannya-dy-stsy-pliny-ukrayins-ka-mova-za-profesijny-m-spryamuvannjam/>.

Дата надходження до редакції: 09.11.2017 р.